

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Sexta petitio. [Capitulum tertium.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

malueris petm̄ siue delictū est.
Peccatū q̄ppe siue delictū nil
aliū esse credit/ nisi boni qd̄ ad
esse vl̄ fieri oportebat remotio.

Luce. 7. Hoc est illud debitū qd̄ duobz
debitoribz nō habentibz vñ red
derent/ euāgelicus ille fenera
tor dimisit: in parabola quā p
posuit dñs phariseo. Hoc er
go debitū culpe ex alioz negle
ctu z trāsgressiōe cōtractū/ no
bis a deo postulam⁹ dimitti: cū

Matth. 6. Dimitte nobis debita
nostra: sicut z nos dimittimus
debitoribz nr̄is. Attende condi
tionē/ formā sponsiōis intelli
ge. Si em̄ culpārū debita nob
a patre celesti cupim⁹ relaxari/
necesse est z nos alijs ea que in
nos peccauerūt ex corde dimit
tere: quēadmodū idē saluator

Matth. 6. in euangelio dicit: Si em̄ non
dimiseritis fratribz v̄ris: nec pa
ter vester celestis dimittet vob
peccata vestra. Cauendū etem̄
yalde est ne illud q̄ cōtra nos

Matth. 18. dictū inueniat: Serue neqz oē
debitū dimisi tibi/ qm̄ rogasti
me: Nōne ḡ oportuit z te misereri
cōserui tui/ sicut z ego tui mi
serus sum. Huic q̄ntē petitiōi
spūs cōsiliij rectissime coaprat:
qm̄ p̄siliū optimū est dimittere
alijs/ vtz de⁹ tibi dimittat: quē
admodū saluator in euāgelio
monet ita dicens: Dimittite z di
mittet vobis. Un̄ z idē salua
tor beatos p̄dicat eos q̄ p̄secu
tionē patiunt̄ p̄ iusticiāz: qm̄
ip̄oz est regnū celoz. Habent

Luce. 6. Dimittite z di
mittet vobis. Un̄ z idē salua
tor beatos p̄dicat eos q̄ p̄secu
tionē patiunt̄ p̄ iusticiāz: qm̄
ip̄oz est regnū celoz. Habent

em̄ copiosā dimittēdi materiā:
ac p̄ hoc dimissis sibi peccatis:
regnū celoz qd̄ dimittentibz p
missum est/ facili cōpēdio pos
sunt adipisci. Sed qz etiā post
peccatoz dimissionē nō cessat
temptatio: s̄ qm̄qz fortior inua
lescit: iō dimissis iam peccatis
orandū est: nō vtiqz vt ampli⁹
nō temptemur: hoc em̄ homini
in carne posito cōtingere non
pōt/ sed ne temptatiōi subcūba
mus: z p̄ cōsensum culpe in ip
sam introeam⁹. Un̄ z talis se
quitur petitiō.

Sexta petitiō:

Que ne nos inducas in tē
ptationē. Inducit de⁹ i
tēptationē: nō inuitum
ac reluctantē ad culpā impellē
do: sed ignauro z negligentē/ re
sistēdi gratiam subtrahendo.
Dimis aut̄ p̄batio hoīs/ vl̄ est
ad p̄bandū/ vl̄ ad docēdū/ vel
ad nocēdū. Que est ad p̄ban
dū/ vl̄ a deo fit/ vl̄ a primo. A
deo qd̄: quēadmodū tempta
uit de⁹ abrahā: nō vt q̄lis erat
p̄bando agnosceret/ sed vt eū
p̄babilē alijs demonstraret. Ta
le est z illud qd̄ dicit moyses ad
filios isrl̄: Temptat vos de⁹ vt
sciat/ vt sciat. i. vt vos ip̄os com
moneat/ et alios scire faciat/
vtrū timor ei⁹ in vob̄ sit/ z am
buletis in v̄is eius. Teptat eti
am a primo ad p̄bandū tribus
modis: vl̄ vt q̄lis sit ei innoce
scat/ vl̄ ip̄m cōmoneat/ vl̄ alijs

Gen. 22.

Deut. 15.

Daniel. 2. ostendat. Primo mō tēptauit nabuchodonosor danielē r sa-
pientes babilonis de formavi-
sionis sue quā si scirēt ei descri-
bere: ex hoc cōficeret etiā posse
4. Regl. 5. interpretari. Secdo mō heliseus
Daniel. 13. giesi/ vt negantē coargueret/
r ad penitentia puocaret. Ter-
tio daniel duos senes/ quos ip-
sereos sciebat r ipi seipfos: vt
etiā alijs reos oñderet. Ad do-
cendū quoq; temptat de^o duo-
bus modis: quēadmodū tem-
ptauit philippū dicens: Unde
Job. 6. emem^o panes vt manducēt hi:
nō q; dubitaret qd faciendum
Ibide^m eēt/ cū scriptū sit: Ipse autē scie-
bat qd esset factur^o: sed vt illis
hac occasiōe suā demonstraret
potētiā: r ipoz ifirmitatē eis añ
oculos poneret: q nō credebāt
eū sine panib; turbā posse refi-
cere. A primo itē tēptat homo
ad docēdū duab; de causis: vl
vt qd scit firmi^o teneat: vel qd
nescit intelligat: quēadmodū
discipul^o a mgro. Ad nocendū
ho nemo a dō tēptat: qm sic ait
Iaco. 1. scriptura: De^o intemptator ma-
loz est: r nemo cū temptat di-
cere debet q; a deo tēptat. Tē-
ptatio igit hois q fit ad nocen-
dū/ vel ab ipō est/ vl a pximo/
vl a diabolo. r a quolibet duo-
bus modis/ in corpe. s. r in ani-
ma: In corpe tēptat hō a seip-
so: vel p carnis cōcupiscentiā:
Abi. 5. quēadmodū scriptū est: Quia
tēptat vnusq; a cōcupiscentia
sua abstract^o r illect^o: vel p ali-

qd corpis incōmoduz ex q ad
impatietia cōcitat. In aia tem-
ptat a seipō: siue p praua desi-
deria: siue p irā: siue p aliquas
hmōi passiōes: magis ex motu
animi q; ex instinctu diaboli ve-
nientes. A primo q; duob; mo-
dis temptat ad nocendū: siue
in lesiōe corpis: siue in ani cō-
mōtione: vt offensus vtrolibet
mō charitatē amittat. A diabo-
lo sifr duob; modis: siue in cor-
pore/ vt iob; quē sarban petijt
vt temptaret/ r percussit eū vlee-
re pessimo a planta pedis vsq;
ad verticē: siue i aia/ vt iudas:
qñ intrāte in eū diabolo/ cepit
de pditione dñi cogitare. Cū q;
perim^o nō induci i tēptatiōz: de
hac triplici temptatiōe q fit ad
nocendū debet intelligi. Nam
de illa que est ad pbādū/ dicit
psalmista: Proba me dñer tē-
pta me. Tēptari se a dño atq; p-
bari p̄cabat: vt vl cedēs tempo-
ratiōi agnita ifirmitate/ fortior
p̄būilitatē resurgeret: vl stans
de virtute sua deo grās ageret:
vel alijs virtutis r cōstātie san-
ciret exemplū. Sz neq; illa tē-
ptatio pximi q fit ad pbandū
depcanda sp aut timēda est: cū
sepe temptatū si mal^o est corri-
gat: si bon^o p̄bet/ r alijs imita-
bilē ostendat. Ad docendū q;
a deo temptari depcandū non
est: qm hoc nil aliud eēt nisi ab
illo nolle doceri: exemplo illoz
qui dicebāt: Recede a nobis /
scientia viarū tuarū nolimus;

Job. 2.

Job. 13. 1

Ps. 25

Job. 21.

De tribus reliquis petitionibus folio xlvi

Sed neque a primo temptari ad docendum sapiens aliquis vel timeret vel deprecatur: quoniam hoc aliud non esset/nisi contumacia a se doctrinam repellere. Superest igitur de illa sola temptatione que est ad nocendum/ quam patitur quis in corpore vel in anima/ siue a se ipso/ siue a proximo/ siue a diabolo hoc debere intelligi: nec de illa quoque ut non ea patiamur/ sed ne per consensum in ipsam inducamur. Temptationem enim fortiter excipere gloriosum est: temptationi succumbere sedum ac turpe/ et omnino salutem contrarium. Huius petitionis effectus adimplet in nobis per spiritum intellectus: quoniam intellectus de supernis tamen est/ positus in consideratione celestium: quibus quisquis studiosus intendit/ noxias temptationes facile repellit: sicut e contrario qui celestia contemnit/ prauis temptationibus facile succumbit. Com petit huic spiritui et huic petitioni mundicia cordis: quoniam quod mundicia corde est: quanto perspicacius rimatur celestia: tanto amplius temporalium rerum blanda vel aspera temptamenta contemnit. Tamen et huic virtuti visio dei promittitur: quia qui nunc mundi cordis oculo speculariter et enigmatically deum contemnit: postmodum plena eius visione gaudebit. Ad quam dei visionem ut tandem libere liceat pervenire: sequitur illa petitio que omnia concludit/ hoc modo:

Septima petitio.

Capitulum quartum.

Sed libera nos a malo: Malum superius in diversas species distinguitur: a quibus omnibus ut liberemur hoc ordine petendum est. Primo quod ne obduremur in peccato: quod malum obdurativum diximus. Secundo ne simus expertes iusticie quod privativum est. Tertio/ ne prava qualitate. id est vitio animae inficiatur/ quod meritorium mortis placuit appellari. Quarto/ ne in malum actum prava mentis qualitas impellatur: quod meritum mortis esse et est et dicitur. Ultimo/ ne divina visio privati penis deputemur eternis: quod verissime mors eterna nominatur. A quo solo liberari et summa est felicitas/ et omnibus votis posset sufficere: sed quia nisi illa precesserint/ istud non sequitur: et illa per ordinem/ et istud principaliter oportet deprecari. Libera nos inquit a malo. Primum a malo indurate obstinationis: secundo/ privationis iusticie: tertio perverse mentis: quarto prave actionis: ad ultimum eterne damnationis. Vides enim quod terra congelata nisi calore solis resoluatur: resoluta nisi per cultum innovetur: innovata nisi semen accipiat: accepto semine nisi si semen producat: nec fructus afferet: nec dire famis repellent incommodum. Simile quoddam in anima reperitur/ quam terre psalmista